

KRITERIJI OCENJEVANJA PRI SLOVENŠČINI - PROGRAM EKONOMSKI TEHNIK

1. VRSTA IN ŠTEVILO OCEN, KI JIH DIJAK PRIDOBI V ŠOLSKEM LETU

Vrsta ocene	Število ocen
Pisno – šolska naloga (vodena/samostojna interpretacija obravnavanega/neznanega umetnostnega besedila, razčlemba/tvorba neumetnostnega besedila)	2
Pisno – kontrolna naloga (jezik, književnost ali kombinacija obojega)	Najmanj 2
Ustno	Najmanj 1
Govorni nastop (3. in 4. letnik)	Lahko 1
<p>Ocene iz domačega branja so lahko samostojne ali kombinirane. Učitelj lahko izbira med naslednjimi možnostmi:</p> <p>1. samostojne ocene (učitelj oceni poznavanje domačega branja)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) šolska naloga - interpretacija b) kontrolna naloga c) govorni nastop č) domača naloga - interpretacija d) skupinsko delo e) ustna ocena <p>2. kombinirane ocene (učitelj oceni poznavanje domačega branja in druge snovi)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) šolska naloga - interpretacija b) kontrolna naloga c) ustna ocena d) govorni nastop e) skupinsko delo 	<p>Največ 2 samostojni oceni - 0-5 kombiniranih ocen</p>
<p>Druge ocene</p> <ul style="list-style-type: none"> - izdelki ali njihova predstavitev (govorni nastop) za projekt Razvijanje pisne spretnosti ter ekskurzije - projektno delo/skupinsko delo/tvorba besedilnih vrst, izdelki pri MPP, PD in PT - prinašanje in uporaba učnih pripomočkov, sodelovanje pri pouku <p>Ocene lahko pridobijo dijaki tudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri rednem pouku s kompleksnejšimi dejavnostmi ob obsežnejših vsebinskih sklopih: npr. s primerjavo umetnostnih in neumetnostnih besedil, s samostojno razčlemba, sintezo in vrednotenjem literarnih pojavov, poustvarjanjem ipd.; ko da učitelj že utrjena in preverjena navodila dijaku za domače ali šolsko delo ali pa da lahko dijak sam pobudo; - s tekmovanjem za Cankarjevo priznanje: za bronasto priznanje eno odlično oceno, za nadaljnje srebrno ali zlato priznanje še eno odlično oceno. 	<p>Obvezna ocena za govorni nastop v 1. letniku (predstavitev osebe) in 2. letniku (referat)</p> <p>Lahko 1</p> <p>Lahko 1</p>

2. PREVERJANJE ZNANJA

OPREDELITEV NAČINOV PREVERJANJA ZNANJA

Znanje preverjamo na začetku, sredi in na koncu učnega procesa.

Preverjanje zabeležimo v ustrezno dokumentacijo (npr. v žepno redovalnico) z dogovorjenimi znaki:

- slabo znanje –
- srednje znanje o
- dobro znanje +

Preverjamo najrazličnejše dejavnosti, predpisane tudi z UN, npr.:

- domače naloge,
- delovne zvezke,
- zapise ob domačem branju,
- skupno delo pri pouku: kratke ustne in pisne prispevke, dejavnosti pri skupinskem delu in delu v parih, kratka pojasnila ob jezikovnih vprašanjih.

3. PISNO OCENJEVANJE

OBLIKE IN NAČINI OCENJEVANJA

Dijaki morajo biti v tem šolskem letu ocenjeni:

- **z 2 šolskima nalogama** (dijaki vseh letnikov pišejo interpretacijo umetnostnega besedila in razčlemba/tvorbo neumetnostnega besedila);
- **z najmanj 2 kontrolnima nalogama** (dijaki pišejo eno razčlemba/tvorbo neumetnostnega besedila in eno kontrolno nalogo iz književnosti ali po presoji učitelja);
- **z najmanj 2 ocenama za interpretacije/predstavitve umetnostnih besedil ter predstavitev/tvorbo neumetnostnih besedil** (projektno delo, domače branje, skupinsko delo, domače branje ...) - te ocene so lahko pisne, ustne, v okviru kontrolne ali šolske naloge.

OCENJEVALNA LESTVICA ZA PISNO OCENJEVANJE

Ocene šolskih nalog so izražene z ocenami od 1 do 5. Pri tem si učitelj pomaga z naslednjo lestvico ocen:

- nezadostno (1): zahtevano znanje je nakazano, uporabe ni;
- zadostno (2): osnovno znanje; uporaba je nakazana;
- dobro (3): osnovno znanje, uporaba osnovnega znanja, osebni odziv je nakazan;
- prav dobro (4): temeljito znanje, uporaba temeljitega znanja v večini primerov, osebni odziv;
- odlično (5): temeljito znanje, zanesljiva uporaba znanja, prepričljiv osebni odziv.

Znanje pri jeziku se ocenjuje po jezikovnih ravninah: glasoslovje, oblikoslovje, skladnja, besedotvorje in besedoslovje ter nastanek, razvoj in zgodovina slovenskega knjižnega jezika.

Pri književnosti se ocenjuje lit. obdobja / smeri in obvezna ter izbirna besedila iz posameznih obdobj, predpisanih v učnem načrtu: značilnosti obdobja, literarne smeri, literarne zvrsti in vrste, o avtorju, motivno-tematska analiza besedil, slogovno-oblikovne lastnosti besedil.

Pri pisnem ocenjevanju preverjamo tudi način pisanja, analizo, sintezo, vrednotenje in uporabo.

Vsebinske točke so usklajene z zahtevnostjo naloge. Na oceno kontrolne naloge/razčlembe vplivajo tudi pravopisne, slovnične in slogovne napake. To pomeni ena odbitna točka že za eno napako (npr. 5. naloga je vredna 5 točk, od tega 4 točke za vsebino in ena točka za jezik) pri odgovorih v eni povedi. Pri drugih nalogah (tabele, dopolnjevanje ipd.) pa se lahko točke za vsebino prekrivajo s točkami za jezikovno pravilnost (npr. tvorba svojilnih pridevnikov iz lastnih osebnih imen; pravilna tvorba, a napačen zapis - nič točk). Dijaki so s tem seznanjeni v usvajanju in preverjanju snovi.

Pisne naloge so lahko ocenjene na enak način ali z odstotnimi deleži:

Ocena	%
nzd (1)	0–49
zd (2)	50–62
db (3)	63–76
pdb (4)	77–89
odl (5)	90–100

Ocenjevalna lestvica je znana vnaprej in je zapisana na sprotni pisni nalogi.

Dijaki so seznanjeni z napakami ob vračilu kontrolne/šolske naloge. Dijak ima pravico do razložitve ocene, prav tako starši. Dijak/starši dobi(-jo) dodatne informacije ali razlago ocenjevanja v času govorilnih ur v kabinetu ali učilnici.

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost) se število pisnih ocenjevanj prilagodi dijaku.

4. USTNO OCENJEVANJE

OBLIKE IN NAČINI OCENJEVANJA

Dijaki morajo biti v tem šolskem letu ocenjeni z:

- **najmanj 1 oceno iz govornega nastopa** (predstavitev osebe za 1. l., referat za 2. l.), v 3. in 4. letniku pa **lahko 1 oceno iz domačega branja** ali druge dejavnosti,
- **vsaj 1 ustno oceno iz učne snovi (Dijak pridobi ustno oceno z odgovori na tri vprašanja oz. na vprašanje kompleksnega tipa, npr.:**
  - a) **zvrstno-vrstna opredelitev, poznavanje avtorja in obdobja ter motivno-tematska in slogovno-oblikovna analiza besedila ali odlomka;**
  - b) **oblikovna, vsebinska in jezikovna razčlemba dane besedilne vrste).**

Znanje pri jeziku ocenjujemo po jezikovnih ravlinah: glasoslovje, oblikoslovje, skladnja, besedotvorje in besedoslovje ter nastanek, razvoj in zgodovina slovenskega knjižnega jezika.

Pri književnosti ocenjujemo lit. obdobja / smeri in obvezna ter izbirna besedila iz posameznih obdobj, predpisanih v učnem načrtu.

Na ustno oceno vpliva tudi način govorjenja in branja.

Če dijak ne opravi govornega nastopa v 1. in 2. letniku, dobi negativno oceno.

V posameznem vsebinskem sklopu lahko dijak pridobi ocene iz različnih oblik ocenjevanja znanja.

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost) se število ustnih ocenjevanj prilagodi dijaku.

NAČIN NAPOVEDOVANJA USTNEGA OCENJEVANJA

- Ustno ocenjevanje je lahko napovedano ali nenapovedano (po presoji učitelja).
- Učitelj napove ustno ocenjevanje, in sicer z določanjem imena in priimka dijaka. Določitev imen je lahko tedenska ali mesečna.
- Dijaki s statusom ali pa dijaki z neodločljivimi obveznostmi so dolžni pred napovedanim datumom obvestiti učitelja, da na določen dan ne bodo mogli odgovarjati, in se dogovoriti za nov datum najmanj tri dni pred datumom napovedanega ustnega ocenjevanja.

RAZLOGI ZA IZGUBO PRIVILEGIJA NAPOVEDANEGA USTNEGA OCENJEVANJA

- Dijaku, ki manjka na napovedan dan, se ukine napovedano ustno ocenjevanje.
- Dijaku, ki nima treh domačih nalog letno, se ukine napovedano ustno ocenjevanje.
- Če v razredu pride do nespoštovanja dogovora o napovedanem ocenjevanju (4 primeri) se učitelj lahko odloči za ukinitvev napovedanega ustnega ocenjevanja.

5. MINIMALNI STANDARD

a) Minimalni standard pri književnem pouku

Dijak zna:

- poimenovati pojme za označevanje obravnavanih literarnih obdobij evropske in slovenske književnosti;
- navesti osnovne vsebinske značilnosti teh obdobij;
- naštetih obravnavane predstavnike posameznih obdobij in njihova dela;
- časovno umestiti, določiti literarno vrsto in zvrst, prebrati in interpretirati obvezno literarno besedilo oz. posamezne odlomke iz teh besedil;
- obnoviti in povzeti prebrani odlomek in poimenovati pomembne okoliščine;
- predstaviti osrednje osebe oz. lirski subjekt prebranega besedila;
- čustveno vrednotiti prebrano;
- prepoznati in citirati najopaznejša sredstva jezikovnega sloga.

b) Minimalni standard pri vodeni in samostojni interpretaciji

Dijak:

- skopo pozna snov: opredeli umetnostno besedilo ali odlomek glede na književno zvrst/vrsto, skopo povzame umetnostno besedilo/odlomek oz. obnovi vsebino književnih besedil; faktografsko znanje je sicer zadovoljivo (ni večjih vsebinskih napak), navedenih pa je tudi precej nebitnih podatkov; navede temo, motive, književne osebe, čas in kraj dogajanja, a navedenih prvin ne razčlenjuje in razlaga, morebitno vrednotenje je na ravni doživljajskega opisa oz. je čustveno; morebitna primerjava literarnih sestavin je poenostavljena, površna;
- zunanja zgradba ne ustreza v celoti notranji; pogoste so nepotrebne ponovitve že povedanega;
- besedišče je skromno in stereotipno, nefunkcionalno ga dopolnjujejo nerazumljeni ali slabo razumljeni literarnovedni in drugi strokovni izrazi; precej je jezikovnih napak, vendar so grobe napake redkejše od lažjih.

c) Minimalni standard pri jezikovnem pouku

Dijak zna:

- pojasniti vlogo maternega jezika;
- naštetih najpomembnejše mejnike v razvoju slovenskega jezika, poimenovati najpomembnejše slovenske jezikoslovce in njihovo delo;
- poimenovati in razvrstiti jezikovne zvrsti in naštetih njihove osnovne lastnosti;
- ob besedilu določiti dejavnike sporočanja;
- določiti vrsto besedila in pojasniti glavne značilnosti določene vrste;
- pojasniti temeljna pravorečna in pravopisna pravila slovenskega jezika ter jih zna uporabljati: izgovorjava in zapis slovenskih glasov in glasovnih sklopov v posebnih okoliščinah, deljenje besed, pisanje velike in male začetnice, stava ločil, pisanje prevzetih besed;
- ločiti med eno- in večpomenskimi besedami in jih ustrezno uporabiti;
- poiskati sopomenke, protipomenke, nadpomenke in podpomenke, besede iz iste besedne družine in besede istega tematskega polja;
- zamenjati proste besedne zveze s frazemi in obratno;
- prepoznavati besedne vrste in njihove oblike;
- pregibati besedne vrste;
- pravilno uporabiti oblikovne kategorije v besedilih;
- poimenovati temeljne pojme iz skladnje;
- poiskati stavčne člene;
- tvoriti enostavčne in večstavčne povedi;
- pretvarjati besedne zveze v stavke, priredja v podredja in obratno;
- pretvoriti premi govor v odvisnega in obratno;
- poimenovati besedotvorne načine in morfeme;
- tvoriti posamezne vrste tvorjenk;
- tvoriti besedilne vrste, ki so v učnem načrtu določene kot obvezne (raziskovalni, pogajalni in prepričevalni pogovor, okrogla miza, predstavitev osebe, postopka, kraja/države, življenjepisa, referat, uradna besedila: vabilo, zahvala, opravičilo, prošnja, prijava,

- pritožba) in so del splošnega znanja;
- razčleniti posamezne besedilne vrste in pojasniti zgradbo, okoliščine in namen;
- razčleniti neumetnostno besedilo po jezikovnih ravninah;
- pri govornem nastopu in ustnem ocenjevanju uporabljati osnovna pravorečna pravila in načela uspešnega sporočanja.

Minimalni standard znanja je zapisan tudi v finem kurikulumu. Minimalni standard znanja za dijake 4. letnika je določen v učnem načrtu za slovenščino, in sicer so to polkrepko zapisane vsebine.

NEDOSEGANJE MINIMALNEGA STANDARDA

Če dijak ni pridobil vseh potrebnih ocen ali če ocene iz šolskih/kontrolnih nalog niso pozitivne, potem ni dosegel minimalnega standarda.

6. POPRAVLJANJE NEGATIVNIH OCEN, PRIDOBIVANJE OCENE V DRUGEM ROKU PISNEGA OCENJEVANJA in IZBOLJŠEVANJE POZITIVNIH OCEN

- Dijak, ki je prvič pisal negativno oceno oz. je takrat manjkal, lahko popravlja oz. pridobi oceno v drugem dogovorjenem roku; praviloma v 20 dneh po seznanitvi z ocenami prvega pisanja.
- Dijak lahko izboljšuje pozitivno pisno oceno praviloma v drugem roku pisanja. Pri zaključevanju se upoštevata obe oceni.
- Ustnih ocen se ne popravlja/ne izboljšuje.
- V izrednih primerih se dogovorimo z dijakom individualno.

7. POPRAVLJANJE NEGATIVNE OCENE OB 1. KONFERENCI

Dijak pridobi manjkajočo oceno ali pa popravlja pisno nezadostno oceno. Način pridobivanja ocene je odvisen od vrste negativnih ocen.

8. ZAKLJUČEVANJE OCEN OB ZAKLJUČKU POUKA

Pri zaključevanju se upoštevajo vse ocene, vpisane v redovalnico.

Glede na 18. člen Pravilnika o ocenjevanju ima dijak pozitivno končno oceno:

- če je pozitivno ocenjen v obeh ocenjevalnih obdobjih in je pridobil vse potrebne ocene;
- če je pridobil vse potrebne ocene in če so ocene šolskih in kontrolnih nalog pozitivne; po presoji učitelja je lahko ena pisna ocena negativna;
- če je popravil nzd iz 1. ocenjevalnega obdobja in je pozitivno ocenjen v 2. ocenjevalnem obdobju.

Končna pozitivna ocena je odvisna od aritmetične sredine pridobljenih ocen, in sicer

Povprečna ocena	Zaključena ocena
1,5 – 2,5	zadostno (2)
2,6 – 3,5	dobro (3)
3,6 – 4,4	prav dobro (4)
4,5 – 5	odlično (5)

Dijak ima negativno končno oceno:

- če ni pridobil vseh potrebnih ocen;
- če je pozitiven v 1. ocenjevalnem obdobju in negativen v 2. ocenjevalnem obdobju oziroma če ni popravil nzd za 1. ocenjevalno obdobje in je v 2. ocenjevalnem obdobju pozitiven;
- če 1 ali več šolskih/kontrolnih nalog ni pozitivnih.

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost – več kot mesec dni) se zaključevanje prilagodi dijaku.

9. IZPITI

Vsi dijaki, ki imajo zaključeno nezadostno oceno, opravljajo popravni izpit v celoti.

Izpit sestoji iz pisnega in ustnega dela.

Pisni del izpita

Izpit traja 90 minut.

Dijak napiše interpretacijo umetnostnega besedila in razčlenjuje ter tvori neumetnostno besedilo. Pisni nalogi se ocenita točkovno. V junijskem roku mora dijak vsaj eno nalogo opraviti pozitivno, da lahko pristopi k ustnemu izpitu. V jesenskem roku tega pogoja ni.

Ustni del izpita

Dijak ima 15 minut časa za pripravo na vprašanja. Izpit traja 20 minut.

Učitelj sestavi listke s tremi vprašanji iz snovi iz tekočega letnika. Snov lahko zajame samo književnost ali samo jezik ali pa oboje; vprašanja lahko zajemajo tudi snov govornih nastopov. Učitelj pripravi pet listkov več, kot je kandidatov na izpitu.

Izpitna vprašanja in naloge sestavijo članice aktiva za slovenščino, oceno pa oblikuje spraševalec in ocenjevalec s članoma komisije.

Dijak lahko listič enkrat zamenja.

Posamezni deli popravnega izpita imajo v skupni oceni naslednje deleže:

- interpretacija 30 %
- razčlemba in tvorba neumetnostnega besedila 30 %
- ustna ocena 40 %

Skupna ocena se izračuna po točkovniku:

Ocena	%
nzd (1)	0–49
zd (2)	50–62
db (3)	63–76
pdb (4)	77–89
odl (5)	90–100

Članice aktiva za slovenščino:

Mirjana Furlan
Daniela Lavrič
Vanja Novak
Nina Papež